

KEES VAN KOOTEN

Koot droomt zich af

2013

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM

SCHRIJVEM

Ooit één keer mocht ik de Volmaakte 9 schreven!

Ik bevond mijzelf onder Juffrouw Poelstra en het gebeurde flitsgewijs tijdens een optelsom in Rekenen van de tweede klasse der Openbare Lagere. Het was... zij vier plus negentien, zij ook elf plus acht, hetzij kan ook twaalf plus zeven erbij geweest... maar er rolde een 9 uit in voor. Was het vier plus vijf, twee plus zeven, acht plus een erbij danschien? Nee. Dat beschouwt buiten de val, want die hadden we al gehad in de Eerste.

Achteraf kan dat de geest wel lijken: dat die 9 zó mooi onverhoedste dat hij er als uitkomst uit de som uitkwam, maar dat is afgedwaalde oude koeien – hij stónd er daar gewoon ineens. De Volmaakte 9 was mij overkomen! De 9 zoals Juf hem zelf had mochten willen: volwassen uit één stuk, nonchalant voor altijd op papier, met zijn poot exactiter halfweg het ondergrenzende ruitje; de kerkklokkenluidende, piemelstijvende 9 die mijn 9 niet was want zo had ik nog nooit een 9 mogen schreven maar maar mooi toch maar mijn 9 was zoals hij daar stond! Een Tien van een 9. Mijn 9? Mijn 9! Mijn, mijn, mei!

Want de grote vakantie deurde en daarna zou alles bruiner! En zou ik als de bekende herboren lopende band volmaakte negens afschrijven. Zesen, vieren, achten; noem alle zijstraten maar op – allemaal negens zouden het worden. Plus daar achteraan alle letters, netzovrolijk en evenzogoed.

Maar 26 klassefotoos later wil mijn geval dat ondergetekende nog altijd geen De 9 kan schrijven zoals hij hem zou wezen willen. Terwijl zijn vader, wat mijn vader is, een schitterend, bijna kaligrafeflijk handschrift vertoont, is het hem, wat mijzelf is, altijd bij Die Ene 9 gebleven.

(En voor vermeldt de Historie: Juffrouw Poelstra sloeg trouwgewoon de schoolschriftbladzij door, parafeerde onderaan voor ‘alle sommen goed’, want toen was ik nog niet dom, maar hoeveel liever was zij mij aangekomen als gedaante ‘alle sommen fout maar wat is dát een mooie 9, daar heeft zeker je vader aan je handje geholpen?’ Nee juf echt niet, echt niet heus Juf niet!) En ik zal het u nóg sterker: dat het namelijk steeds erger. Was het nu maar dat ik mijn niet-kunnendeschrijven tot ‘doktershandschrift’ had geblimeerd maar alles minder nog dan dat: ik héb helemaal geen handschrift! Dat komt pro forma en alibioni doordat onze generatie in de eerste Schuin moest,

in de tweede Blok en in de derde zogenoemden ze het klappelings Gebonden Blokschrift. Zo bleef ik met lege schrijfhanden staan, waar het misschien ook wel nooit van in de vingers heeft gezeten, een mooi Persoonlijk Handschrift, want tekenen kan ik ook niet: nog geen roos. En dat verbindt elkaar, moet u maar eens opletten – de iemand die een mooie 9 beheerst kan ook met de kleinste moeite een roos tekenen want als je een roos door een zeer bijziende bril onder ogeschouw bewerpt zie je dat hij eigenlijk is samengebouwd uit tien kleine negentjes.

Als ik alleen mijn handtekening moet is er niks aan de hand. Die staat en lijkt de handtekening van iemand die kan schrijven. Maar een handtekening zegt niks. De meeste mannen blijven hun leven lang stukken kleiner dan hun handtekening: op de voluit leesbaar letterlijk geschreven naam komt men zich aan.

Nu wil ik onder de Rieleks- en de Haastsituatie scheiden. De Rielekssituatie is dat iemand in cafee of bodega mijn naam en adres wil voor zijn geval dát. Daar weet ik mij dan onderuit te krabbelen door het op een viltje te doen want dat haakt en oogt al van zichzelf al, op een viltje schrijven, dus dat mijn kippepootje niet door de mand mandt.

Maar de Haastsituatie verkeert mij aan balie of loket waar iemand of meerdere iemand weerskanten wippend op mijn uitgeschreven wacht. Zo raakte ik mij in buitenlandse hotels te boek als Mister Kootem, Kostem, Kustom, Pustem en Huptam. Vooral tegen de N moerende schrijven hik ik namelijk op als tegen de bekende berg aan. Ook mu weer. Tweepoot en géém Driepoot, ik weet het best, maar hoe ik mnij ook comcentreer: de pumt van mijm pem loopt lachend vam onder mijm tomg tussem mijm tamdem vamdzaam, mim of neer mijm pem wind áchter heeft en er belamdt bijna altijd eem of meer haaltjes te veel.

‘Jamaar zou het dan niet kunnen dat je te snel denkt, zodat je eigenlijk al verder bent met je gedachten dan het woord wat je opschrijft?’ Heel vriendelijk vam u, maar dat is het niet. Als ik schrijf met de hamd lig ik eerder achterop dan voorop op mijzelf – dam zie ik voortdutend dat mem het vorige woord als ‘vutige’ in plaaps van ‘vorige’ zou kummem lezen, om maar wat te moemem. Ik beheers fotverdomme de schrijpkumsp niet! Het staat mergems op! En daf ik niut de emiche fam mijm gumeratie bem is spechts eem scprale tpoosp! Fafafa!

Ik noest misschien eems met een goere gpafo-loop gaam pfaatem. Em dam kam ik wel een curtut

Handschriftverteterin gaam vopgem bij het MTI,
maar dam ktijgt mem iefs kumptmratigvs em als ik
ergems een hekkel aam heb, dan is her aam Kumpt-
mratigvsheid!

Maatr zoo kam hetp miet lampert! Ik kam
motobeme de rolgemde mnorgem miet mneer
omtcigferem wat ik zepf hebr opgeschrevem!

NOTEREM

Ik krijg het op de raarste plaatsen en de gekste momenten en anders zal je later altijd zien, dus schrijf ik alles op, altijd overal. Vaak kan men mij dan ook openbaar zien zitten balpennen. En dan hoor ik ze best hoor, van pssst pssst en elkaar aanstoten, want ik heb oren op steeltjes waarmee ik elk gezelschap kwadrofones vanuit alle hoeken van elke kamer kan beluisteren; als ik slaap dan hoor ik dwars boven mijn eigen snurken uit dus als ze wat van me zeggen dan pakken ze mij helemaal zo makkelijk niet te krijgen dat ze doen, namelijk!

O ik ga zo ver. Ja toch? Ik vermaak mijn hele hoofd achteraf dan ook aan de Psychiatrie, daar een amerikaanse professor of zo in, dat ze later de deksel van mijn hersenpan kunnen nemen om te kijken hoe één mens dit allemaal bij zichzelf bij elkaar kon denken! Mijn Astrale lichaam vermaak ik trouwens aan de parapsychologische wetenschappen. Dus stel er valt mij buitenshuis iets in. Deze 'flodders', wil ik dit noemen, noteer ik in zo snel mogelijk schuinschrift, als in onderstaande Haikoot (u kent wel: drie regels van resp.

5, 7 en 5 lettergrepen) die mij te binnen woei toen Bie weer eens negatief reageerde op een waterdicht plan mijnerzijds ter Wereldvrede:

*Kant u. Dit denken
is mij te ruw. Het is niet
iets alligantien?*

Als ik langer dan een uur wacht kan ik dit zelf niet meer teruglezen, dus zoek ik vervolgens zo snel mogelijk een van enig plat vlak voorzien goed heenkomen waar ik het mij aangeblazene in het Klat kan overschrijven in een klein zwartgekaft lijntjesboekje dat ik altijd bij me draag maar dat, ook indien razendsnel getrokken, toch te laat zou komen om mijn supersoniese gedachtendegens nog op tijd met mijn pen te kunnen kruisen. O ik ben zo gelukkig. Ja toch? Maar waarom dan niet meteen in het net, vroeg daar niet iemand? Omdat ik nog niet zo zeker van de Absolute Kwaliteit ben schatje, daarom. Nee, eerst overschrijven in Klat:

*DANK U. DIT DENKEN
IS MIJ TE RUW. HEEFT U NIET
IETS ALBINGESTIGENS?*

Dit nu de hele verdere dag laten bezinken. Dan, thuisgekomen en de krant aan kant, trek ik mij terug op mijn studeerkamer waar ik, om slechts twee eigentijdse verschijnselen te noemen, flink in de Penthouse en de Lui studeer. Dan wordt het tijd voor de oogst van mijn dagelijkse hoofd, ik trek mijn kleine boekje en wat hierin overeind blijft staan gaat in het Tamelijk Net op mijn spiraalblok:

*DANK U. DIT DENKEN
IS NÛ TE QUIJ. HEBT U NIET
IETS KLEINGEESTIGERS ?*

Heb ik dit opgeschreven, dan scheur ik het gehele blad uit (Gedachten moeten kunnen Ademen) en leg dit af in mijn bakje Bewaren. Is mijn Spiraalblok Vol (wat bij een Spiraalblok Leeg is dus dat alle Bladzijden zijn uitgescheurd) dan bewaar ik de resterende spiraal plus minimale papieren kantlijn als Klatboek voor Marginale Opmerkingen, wat u ook moest doen.

De volgende morgens gaat steeds mijn eerste gang naar Bakje Bewaren. Ik licht hier slechts uit wat ogenblikkelijke lezing doorstaat. De rest gaat in mijn Bakje Weg Hiermee, waarvan ik de zich stadig stapelende inhoud elke tweede maandag van de

oneven maanden in een tiental plastic vuilniszakken aan de stoeprand plaats. Wat resteert wordt, nu pas, genoteerd in het Echte Net Op de Rolodex – een van Bie kado gekregen schitterend rolbaar kaartsysteempje dat alle letters van het alfabet hun eigen katerntje gunt, behalve de x en de y, die samen moeten doen terwijl zij elkaar nauwelijks kunnen zetten – produktioneel gezien is dit natuurlijk ook uw reinste gruttersmentaliteit dat men op een zo duur apparaat dan toch nog eenzesentwintigste wil besparen! Dit zal door mij tot op de bodem worden aangekaart. Ten slot staat bovengeschreven Hai-koot aldus in het Echte Net onder de D van Denken in mijn Rolodex Kaartsysteem:

*Dank u. Dit Denken
is mij te ruim. Heeft u niet
iets kleingeestigers?*

Elke elfde van de maand nu, draai ik ritselend mijn kaartsysteempje door en kijk heel streng wat hiervan bruikbaar blijft voor mijn Grote Boek. Leent zich nu iets van de Rolodex voor dit bovenmenselijk projekt, dan licht ik het betreffende kaartje er onherroepelijk uit en schrijf dit over in een speciaal Klatschrift Boek.

DWAALLICHT

Een huidig mens moet steeds vaker op zoek naar het licht. Met name in de momentele toiletten heeft hij vaak geen idee meer waar het licht zit.

Vroeger zat het licht onmiddellijk na zijn binnenkomst rechts op de muur (en links als de deur rechts scharnierde), ter schouderhoogte en acht centimeter van de hoek. Niets aan, noch aan de hand.

Helaas moet men heden als volgt: men gaat een toilet binnen en minutenlang zwerft men met twee vlakke blinde handen onverrichterzake de beide betegelde zijwanden over en weer. Dan moet de deur weer open om met de zo verkregen reet binnenstebuitenlicht te zoeken hoe of wat en of überhaupt. Vaak komt er dan iemand aan die denkt dat men klaar is en dan moet men heel betrouwbaar tegen hem lachen want op en rond het toilet rommelend houdt men altijd iets verdachts.

Bevinden wij ons in een moderne toilethall waar meerdere bakken en dozen staan geplaatst (theater, rijksgebouw, congrescentrum) dan zit

het licht al te dikwijls aan de buitenkant der kleinste kamertjes. Op de repen tussen de deuren. Doet men nu de lichtknop aan en blijft het donker in ons hokje (wij hadden de middelste genomen) dan is onze lamp stuk of hebben wij het toilet naast ons toilet verlicht. Is dit Libre dan zijn wij dit natuurlijk snel aan onze weet, maar bij Occupé blijft dit ons een raadsel. Er schijnen hele zielige mensen te zijn die dwangmatig in het pikkedonker ontlasten want anders lukken ze niet. Die schrikken zich natuurlijk een hoge hoed als hun licht plotseling aanfloeft. Het Spel is uit Van Krimpen! Je hebt namelijk één enorme fout gemaakt: de reserve-sleuteltjes van de huurwagen. Zodoende wisten wij dat je hier zat. Wees nou wijs Van Krimpen en breng je kleding in orde en kom rustig met ons mee. De kommissaris heeft namelijk nog een paar kleine vraagjes waar hij graag het antwoord op zou willen hebben. En dan kunnen wij ook weer eens naar moeders. Voor ons is het net zo goed Kerstmis Van Krimpen, maar dat wordt nog wel eens vergeten door Jan Publiek. Ziezo. Heb je nog wat over van die twee miljoen of moeten wij soms nog een kwartje voor je op het schoteltje detoneren? Je zegt het maar hoor.

In zoiets privaats als het toilet hoort het licht

dus binnen te zitten, dat men ermee kan doen wat men wil. En dan niet op een meter boven de vloer of links/rechts op borsthoogte naast de valpijp of (meegemaakt!) net even boven de plint, die trouwens steeds feller van afwezigheid begint te schitteren, overal. Ik wil aannemen dat de verhuizing van het lichtknopje bij menselijke architecten op humane gronden heeft plaatsgegrepen dus met hun oog op zwakken ter been en dat het toilet in bepaalde streken van Nederland niet voor niets liefkozend Het Gemak wordt genoemd waar men zittend aan en uit wil kunnen knippen, maar hemels: moet alle oude houvast dan maar losgelaten?

En dan wil ik het nog niet eens over de lichtknopjes zelf hebben want daar moet ik het namelijk even met u over hebben; dat de knop van het licht niets meer van een Knop heeft en de uitdrukking ‘het licht aanknippen’ geen bestaansgrond meer omdat er niks niemandal meer te knippen valt!

Eigenlijk was dit de laatste lichtschakelaar waarbij de knop nog ‘knip’ zei:

Als een heel klein tegen de wand geplakt geelkoperen taartvormpje zag hij eruit, met een alpino-pet op, van opzij. Toen ontdekte de belgiese (!) uitvinder Leo-Hendrik Baekeland het Bakeliet en die knoppen zeiden ‘knap’ in plaats van ‘knip’.

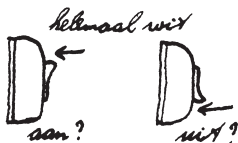

Als hun hendeltje afbrak kon je ze door krachtig drukken nog wel ‘om’ krijgen, alleen zeiden ze dan ‘tok’.

Toen begon de draaiknop op te rukken. Die wilde er na een jaartje of wat wel eens af vallen maar met een lucifertje in zijn gaatje ging hij er net zo makkelijk weer op. Vaak raakten ze lam en hun drukpunt kwijt zodat je een beetje moest zoeken en je draai zien te vinden, wat het gezonde gevoel gaf dat je er iets voor moest doen, voor de luxe van elektriciteit in huis.

Helaas werd toen het plastic samengezworen en raakten onze lichtknoppen steeds verder van huis. Ze gingen schakelaars heten en ze begonnen te ‘verzinken’ waardoor ze steeds lastiger te vinden werden want als er nou iets niet één met zijn omgeving moet zijn, dan is het wel de knop van het licht, de sukkels. Onderstaand model kan er dan nog wel mee door, maar al wordt u honderd jaar: zeker weten of hij nu naar boven of naar beneden gedrukt staat als het licht aan is zult u nooit doen.

Onvergefelijk strak, modern, geluidloos en onge-zellig is deze lichtdrukknop, die in kilte alleen maar wordt overtroffen door de allerverworden-ste variant: een vierkantje waarin een glaasje, waarachter een pijltje of niks, waarop je alleen maar even je wijsvinger hoeft te plaatsen om er licht te doen zijn – het licht aantoveren. Brrr.

MIJN ZWEMMEN

Eerst, dat u het beter begrijpt, zij hier gezegd dat ik mijn zwemkunst voor zoverre beheers dat ik de Schoolslag slaag te halen tot meestal wel de overkant, maar zónder terug.

Dit komt waarschijnlijk hierdoor dat ik mijn eerste schreden zwom in het Haagse Mauritskadebad, onder aanwijzing van een bepaalde Bert Vermons. Dit was een andere man van hetzelfde kantoor van mijn vader, die wekelijks opnieuw door de Maurits-directrice uit het Publieksdeel der Openbare Bad absoluút werd gesommeerd te verwijderen omdat hij 's zaterdagsmiddags, beunhazend langs de bassinrand, onder het tarief en daarmee de duiven van de drie welbevoegde zweminstructeurs of -trices werkte, zodat er van enigermate lescontinuïteit of cursusopbouw bij mij nooit sprake gaf: kleumend hing ik soms wel tien minuten in mijn dooie eentje (7) aan de badgoot te klampen, klapperend en kippevellend te wachten op naderende instructies of al waren het maar corrécties van Bert Vermons die, om natuurlijk niet in de gaten te staan, hetzij vaak

bovenover de badrand langslopend ‘intrekken, spreiden, sluiten’ siste terwijl hij met zijn overige mondhoek een gevulde koek opat en de andere kant uitkeek; hetzij ook onverhoeds (Jaws!) naast of achter mij opdook en bijvoorbeeld ‘en vooral rustig, rústig ademen’ commandeerde, om zich onmiddellijk daarna weer onvindbaar in het echoënd krioel te zwemmen.

Dit duurde iedere hele zaterdagmiddag en daar heb ik aan overgehouden dat ik bij elke schoolslag mijzelf nog steeds moet onderdrukken om steeds opzij of achterom te kijken én dat ik The Crawl nooit heb geleerd wanneer je hem moet leren en dat is namelijk als je jong bent, omdat ik voor mijn achtste verjaardag als grootste cadeau vroeg en kreeg niet meer naar Bert Vermons te mogen hoeven. Bij het Schoolzwemmen kreeg je officieel geen Kraul, maar in de anderhalve minuut Vrij Zwemmen aan het slot herinner ik mij altijd twee jongens die zelfstandig de Kraul konden: een Indiase Jongen (al jong krokodillen te snel af geleerd te zijn) en een nederlandse jongen, waarvan zijn amerikaanse vader bij de BPM zat en die ook veel buitenlandse grammofoonplaten had.

De Kraul schijnt voor tien procent Zwemmen maar voor honderd procent Ademhaling te zijn,

dat men namelijk onder je ene oksel door in- en via je andere oksel uitademt, maar dat durfde ik dus niet aan want dan moest je met je gezicht steeds even plat onder water en die gedachte paneerde mij op een enorme wijze.

Maar helaas je krijgt kinderen en die zien dat andere pappa's wél kunnen kraulen. Dus tot voor kort deed ik met vakantie even snel de afstand tot een vast rotspunt x schatten, heel diep ademhalen, dan vierehalve slag kraulen, proestend aantikken en tien minuten ruggelings drijven uitrusten, want het lijkt mij voor een kind vreselijk om op latere leeftijd een vader te hebben die alleen maar de schoolslag kan zwemmen, vooral als het kind een moeder heeft die wél de Kraul kan. Mijn vrouw zwemt namelijk prima de Kraul en ook danst zij beter dan ik (Le Madison, De Rumba, La Choke en The Flunk vooral). Dat ik handiger met naald en draad ben plakt een schrale pleister op de wonde.

Maar laat ik mij er nu deze afgelopen vakantie iets op hebben gevonden! Maar al te graag geef ik dit door aan alle jongens die vroeger nooit het Kraulen waren beschoren en de moed al bijna hadden opgegeven dan dat zij zich nog ooit anders dan langs die kantoorbiederige Schoolslag in

de Middellandse Zee zouden waterverplaatsen. Mijn oplossing kost twee tientjes maar daar staat een Ander Mens tegenover die met ingang van op zijn volgende vakantie al zal kunnen zeggen: vrouw/verloofde/relatie – ik denk dat ik even een heerlijk stuk ga Kraulen! En die zich dan in één keer doordompelt en stijlvol wegweismullert.

Een droom? Die Werkelijkheid wordt wanneer u zich een Duikbril met Snorkel aanschaft! Want voor de Andere Mens die u door die twee tientjes kunt worden betekenen twee tientjes namelijk helemaal niks meer want alles, alles wordt ineens zo wáánzinnig betrekkelijk, als je kunt kraulen...

Het komt hierop neer dat ikzelf de Kraul jarenlang met het hoofd voorover op de droge keukentafel gebogen staande heb geoefend voor wat betrof zijn armbewegingen, maar dat ik, eenmaal in echt water kraulend, onmiddellijk met stikken wilde beginnen. Welnu: Stikken is met een Duikbril met een Snorkel op geen probleem meer! En ook de kok- en draaihalsbewegingen van onder uw oksels om en om te moeten ademhalen zijn van deze wereld weg want uw armen dat maalt maar door, maalt maar, maalt maar; onafhankelijk als machtige molenstangen en uw hoofd blijft gewoon strak door uw duikbril naar beneden kij-

ken ook al is er niks te zien en gewoon rustig, rustig ademhalen door het luchtpijpje heen terwijl u óók niet al dat water plat in uw hele gezicht heeft en pas als u heerlijk uitgekrauld bent komt u weer boven om even naar hen die op het strand bleven te zwaaien.

Langs deze weg ben ik erin geslaagd om reeds 64 kraulslagen, zonder rust of onderbreking onderweg, áchter elkaar te doen. En het eind is nog lang niet in zicht! Wij prijzen ons hier in Purmerend namelijk gelukkig in een vijftigmeterbad en als ik met Bie een paar spreekbeurten kan zien te ruilen, wat minder rook en niet te gek naar bed ga, dan schat ik mij op nog zes keer gaan zwemmen en dan moet ik dat bad één keer heen en één keer helemaal terug kunnen kraulen ZONDER BOVENKOMEN VAN MIJN HOOFD!

Eerst wilden zij me niet naar binnen laten met mijn duikbril op, vanwege glasschervengevaar en dat er toch niks op de bodem te zien lag, maar toen ik het briefje van de dokter liet lezen kon ik in één keer doorlopen in het diepe. Om van die Bert Vermons-droom af te komen lijkt het de psychiater namelijk het beste dat ik voorlopig elke dinsdagavond.